

หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
หลักสูตรการทำดินหมักพร้อมปลูก จำนวน ๔๐ ชั่วโมง
กลุ่มวิชาชีพเกษตรกรรม
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอกาบเชิง

ความเป็นมา/ความสำคัญ

ปัจจุบันพื้นที่คนเมืองและพื้นที่ชุมชนในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศมีการใช้ทรัพยากรพื้นที่ การเกษตรเพื่อการปลูกสร้างที่อยู่อาศัย เช่น บ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรมกันอยู่ เนืองๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ทำการเกษตรนั้นเริ่มลดน้อยลงทุกที แม้กระทั่งดินที่จะนำมาใช้ปลูกพืช ก็หาได้ยากและคุณภาพต่ำส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโต และผลผลิตของพืชอีกด้วย ดังนั้นปัญหา ที่เกิดขึ้นสามารถแก้ไขปรับปรุงให้ดินมีคุณภาพที่ดีขึ้นได้ด้วยวัสดุที่เหลือใช้จากการเกษตร ซึ่งล้วนมี ธาตุอาหารในปริมาณที่เพียงพอมากน้อยแตกต่างกันไป หากถ้าได้มีการนำวัสดุการเกษตรนั้นๆ ไปทำการศึกษาและวิเคราะห์ผลหาปริมาณธาตุอาหารที่เป็นต่อพืชที่เหมาะสมได้แล้ว ก็จะสามารถนำค่า ของผลการวิเคราะห์แต่ละอย่างของวัสดุการเกษตรต่างๆ ไปกำหนดเป็นสัดส่วนมาใช้เป็นผสมรวมกัน และผ่านกระบวนการหมักโดยจุลินทรีย์ธรรมชาติตามระยะเวลาที่เหมาะสม และก็จะได้น้ำดินที่มี คุณภาพสูง ช่วยให้พืชมีการเจริญเติบโต แข็งแรง และผลผลิตดี ก็ด้วยดินที่มีคุณภาพนั่นเอง หรือที่ เรียกกันว่า “วัสดุปลูก” หรือปลูกพืชที่มักเรียกกันว่า “ดินปลูกพืช” นั้น คือหนึ่งในปัจจัยสำคัญ อันดับต้นๆ ที่นักปลูกไม้ทั้งหลายควรคำนึงถึง ปัจจุบันวัสดุปลูกพืชอาจมีการผสมวัตถุดิบต่างๆ ที่แตกต่างกันมากมายตามความเหมาะสมของพืชแต่ละชนิด จึงเกิดความยุ่งยากต่อความเข้าใจและการ นำไปใช้ของเกษตรกรหรือผู้สนใจ ดังนั้นเทคนิคการผลิตวัสดุปลูกคุณภาพสูงจากวัสดุเหลือใช้เกษตรเพื่อประโยชน์การปลูกไม้ยืนต้น ไม้ ประดับ ไม้ดอก และพืชผักสวนครัว จึงเป็นวัสดุปลูกที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ได้กับพืชเกือบทุกชนิดโดยตรง คงคุณภาพทั้งวัตถุดิบและกระบวนการ เพื่อให้ได้วัสดุปลูกที่อุดมด้วยธาตุอาหาร ลักษณะกายภาพร่วนโปร่ง น้ำหนักเบา ระบายน้ำดี ยุบตัวช้าและหาหน้าที่จะช่วยพยุงลำต้น เป็นแหล่งอาหาร น้ำช่วยประหยัดเวลา ประหยัดแรงงาน และปลอดภัยต่อการบริโภคฝ่ายปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชได้ตระหนักถึงความสำคัญของวัสดุปลูกที่มีคุณภาพสูงนี้เพื่อใช้ ประโยชน์สำหรับปลูกพืช จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรม เรื่อง เทคนิคการผลิตวัสดุปลูกคุณภาพสูงจาก วัสดุเหลือใช้เกษตรเพื่อประโยชน์การปลูกไม้ยืนต้น ไม้ประดับ ไม้ดอก และพืชผักสวนครัว เพื่อเป็น การถ่ายทอดองค์ความรู้ ความเข้าใจด้านทักษะ เทคนิควิธีการปฏิบัติและการใช้ประโยชน์ ทั้งภาคบรรยายสาธิตและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการทำดินพร้อมปลูก ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอกาบเชิง มีหลักการดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ
๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้จริง

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและเกิดทักษะในเรื่องการผลิตดินพร้อมปลูก จำหน่าย เบื้องต้น
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถการผลิตดินพร้อมปลูกจำหน่าย และผลิตสูตรผสมดินต่าง ๆ ได้
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพอย่างมีคุณธรรม สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และครอบครัวได้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน ๒๐ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน ๒๐ ชั่วโมง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร / ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร

ชื่อหลักสูตร การทำดินหมักพร้อมปลูก จำนวน ๔๐ ชั่วโมง กลุ่มอาชีพเกษตรกรกรม

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	๑.ช่องทางการประกอบอาชีพ การทำดินหมักพร้อมปลูก	๑.อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพการผลิตดินพร้อมปลูก จำหน่าย ได้ ๒.วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพในการผลิตดินพร้อมปลูก จำหน่าย ได้ ๓.สำรวจทรัพยากรในการผลิตดินพร้อมปลูก จำหน่าย ในชุมชนได้ ๔.บอกทิศอาชีพทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ ความสำคัญในการผลิตดินพร้อมปลูก จำหน่าย ๑.๒ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับ การประกอบอาชีพการผลิตดินพร้อมปลูก จำหน่าย ๑.๓ การสำรวจทรัพยากร ในการผลิตดินพร้อมปลูก จำหน่าย ทิศทางในการประกอบอาชีพ	๑.๑ สร้างความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย ๑.๒ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ในชุมชนและสถานที่จริง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และใช้เป็นข้อมูลในการประกอบถึงความเป็นไปได้ ที่ จะสามารถนำไปประกอบ อาชีพในชุมชน ๑.๓ ศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก ๑.๔ ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกัน อภิปรายเกี่ยวกับ ทิศทาง การ ผลิตดินพร้อมปลูกจำหน่าย ใน รูปแบบ ที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ผู้เชี่ยวชาญ โดยคำนึงถึง ความคุ้มค่า และความ ต้องการ ของตลาด	๒ ๒ ๑ ๑	๒

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒	ทักษะการประกอบอาชีพ การทำดินหมักพร้อมปลูก	๑.อธิบายเกี่ยวกับการผลิตดินพร้อมปลูกจำหน่ายได้ ๒.จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ โรงเรือนในการผลิตดินพร้อมปลูกจำหน่ายได้ ๓.อธิบายขั้นตอนและสามารถ ปฏิบัติการผลิตดินพร้อม ปลูกจำหน่ายได้ ๔.ให้คำแนะนำและใช้การผลิตดินพร้อมปลูกจำหน่าย ได้อย่างถูกต้อง ๕.เก็บและรักษาคุณภาพการผลิตดินพร้อมปลูกจำหน่าย ได้	๒.๑ประเภทของปุ๋ยหมักชีวภาพ ๒.๒วัสดุ อุปกรณ์ โรงเรือนในการผลิตดิน พร้อมปลูกจำหน่าย ๒.๓ขั้นตอนการผลิตดิน พร้อมปลูกจำหน่ายและ ฝึกปฏิบัติทำการผลิตดิน พร้อมปลูกจำหน่ายได้	๒.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ ภูมิปัญญา ๒.๒ การศึกษาดูงานจากแหล่ง เรียนรู้/พร้อมจัดบันทึก ๒.๓ อบรมให้ความรู้ ๒.๔ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒.๕ เรียนรู้ด้วยตนเอง ๒.๖ ฝึกปฏิบัติจริง ๒.๗ จัดบันทึกผลการเรียนรู้ ๒.๘ ติดตามประเมินผลและ รายงานผล	๒ ๒ ๑ ๑	๒ ๕ ๕ ๒
๓	การบริหารจัดการอาชีพ การทำดินหมักพร้อมปลูก	๑. วางแผนและปฏิบัติการกระจายสินค้า และประชาสัมพันธ์ได้ ๒.วิเคราะห์ความต้องการในการใช้การผลิตดินพร้อมปลูกจำหน่ายและการแข่งขันในตลาดผู้ผลิตการผลิตดินพร้อมปลูกจำหน่าย ได้ ๓.บันทึกข้อมูล ต้นทุน กำไรได้ ๔.ประกอบอาชีพการผลิตดินพร้อมปลูกจำหน่ายด้วยความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อชุมชน และ	๓.๑การควบคุมการผลิตและบรรจุภัณฑ์ -เทคนิคการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตดิน พร้อมปลูกจำหน่าย -บรรจุภัณฑ์ ๓.๒การจัดการตลาด -การจัดหาฐานข้อมูล ลูกค้า -การกระจายสินค้า การประชาสัมพันธ์ ๓.๓การวิเคราะห์ ศักยภาพในการผลิตดิน พร้อมปลูกจำหน่าย -ความต้องการในการ ผลิตดินพร้อมปลูก จำหน่าย -การบันทึกข้อมูล ต้นทุน กำไร -การแข่งขันในการตลาด ผู้ผลิต		๑ ๑ ๑	๓๐ นาที่ ๓๐ นาที่ ๓๐ นาที่

		สังคม	การผลิตดินพร้อมปลูกจำหน่าย			
ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔	โครงการการประกอบอาชีพ การทำดินหมักพร้อมปลูก	๑.บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้	๔.๑ ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ การผลิตดินพร้อมปลูก จำหน่าย		๒	๑
		๒.บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้	๔.๒ ประโยชน์ของ โครงการประกอบอาชีพ การผลิตดินพร้อมปลูก จำหน่าย		๑	
		๓.บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้	๔.๓ องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ การผลิตดินพร้อมปลูก จำหน่าย			
		๔.อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้	๔.๔ การเขียนโครงการประกอบอาชีพการผลิต ดินพร้อมปลูกจำหน่าย			
		๕.อธิบายลักษณะการเขียนโครงการที่ดีตามองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้	๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและความ สอดคล้องของโครงการ ประกอบอาชีพการผลิตดินพร้อมปลูกจำหน่าย		๑	๑
		๖.เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้				
		๗.ประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้				
รวมทั้งสิ้น					๒๐	๒๐

การจัดกระบวนการเรียนรู้

หลักสูตรการทำดินหมักพร้อมปลูก เป็นหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการ เรียนรู้จาก วิทยากรแล้วสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง เมื่อจบหลักสูตรแล้วสามารถนำทักษะ ความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติ จนเกิดความชำนาญ มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

๑. จัดกิจกรรมสำรวจ และวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพ และความต้องการของตลาด
- เพื่อให้ ผู้เรียนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ
๒. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้กระบวนการคิดเป็น และเลือกประกอบอาชีพ

๓. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ

- ๓.๑ เรียนรู้จากวิทยากร
- ๓.๒ เรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อต่างๆแหล่งเรียนรู้ ผู้รู้
- ๓.๓ เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
- ๓.๔ เรียนรู้จากกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้

๔. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ในการประกอบอาชีพ โดยเรียนรู้จากวิทยากร และการลงมือปฏิบัติจริง

๕. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การตลาด การประชาสัมพันธ์

๖. ประเมินกลุ่มเป้าหมาย และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

สื่อการเรียนรู้

หลักสูตรการทำดินหมักพร้อมปลูก ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอกาบเชิง มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนี้

๑. เอกสารการศึกษาการทำดินหมักพร้อมปลูก วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
๒. วัสดุจริง

การวัดและประเมินผล

หลักสูตรการทำดินหมักพร้อมปลูก ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอกาบเชิง

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้

การจบหลักสูตร

๑. เวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

